

ŽIVOT POD OPSADOM: ZDRAVKO

U prvom delu intervjua sa Zdravkom Deurićem podsetili smo se borbe za Jugoremediju i napora uprave koju su marta 2007. godine izabrali mali akcionari da samostalno rukovodi fabrikom. Jugoremedija je zbog tog napora trpela konstantne pritiske vlasti, čiji vrhunac je bilo hapšenje Zdravka Deurića i njegovih saradnika u leto 2012. godine, a zatim i stečaj fabrike krajem godine. Stranke koje su došle na vlast obećavajući borbu protiv korupcije, već u prvim mesecima vladavine su na Jugoremediji pokazale pun kontinuitet sa politikom koju su deklarativno napdale.

ZD: Ja sam uhapšen 1. avgusta 2012. godine. Došla je policija u moj stan ujutro u sedam sati, bile su četiri osobe. Jedna od tih osoba je vojno lice, to sam saznao pre par meseci, sa legitimaciju neke paravojne formacije koju je Tadić osnovao i koja je bila samo pod komandom predsednika države. On je imao pištolj i pancir i imao je nalog da me ubije u stanu ako budem pružio bilo kakav otpor. Čovek je izbeglica iz Sarajeva, radi u vojsci u Zrenjaninu i imam njegovu izjavu da je taj nalog imao, i da je bio zaprepašten tu noć uoči hapšenja kada je dobio pismo u kojem je pisalo da ponese pancir i pištolj i da me u slučaju otpora ubije. Šta to znači za mene? Prvo, oni su uradili to što su uradili pred mojom čerkom koja živi sa mnom. Trajne posledice su ostale na devojkju od 24 godine, koliko je tada imala. Drugo, nakon što sam uhapšen, držan sam u pritvoru bez prava na pretpostavku nevinosti, a tek pošto su me uhapsili tek su onda jurili na sve strane da dobiju bilo kakve podatke da opravdaju izjavu o nekih navodno proneverenih 600.000 evra, što je Tomislav Nikolić, tadašnji predsednik države, objavio 1. avgusta i rekao da je hapšenjem rukovodstva Jugoremedije počela borba protiv korupcije. To je za mene iz onog što sam ja radio prethodnih godina bilo neshvatljivo, ali, dobro. To radi struktura koja ima vlast u Srbiji, imaju političku moć i mogu da rade šta hoće.

Posle mog hapšenja dolazimo u situaciju da je jedna likvidna firma, koja je imala dva miliona evra gotovih proizvoda i sirovina u magacinima, otišla pod stečaj. Jeste da su bile prispеле rate kredita prema Hipo banci, ali ne sve, jer je kredit bio na sedam godina, i Jugoremedija po tom osnovu nije morala ići u stečaj. Imovina je u odnosu na potraživanja bila znatno veća. To je kasnije u procenama imovine u stečaju i dokazano, da je stečajni upravnik Radovan Savić na početku onako „šacometrom“ procenio da Jugoremedija ima manju imovinu nego potraživanje, i tako nas uveo u stečaj. Stečajni upravnik je izvršioc vlasti koji je preuzeo ponovo fabriku iz ruku malih akcionara pod kontrolu države. To su stečajni upravnici – produžena ruka vlasti.

Taj isti posao koji su u privredu radili stečajni upravnici, sada rade ovi izvršitelji u otimanju lične imovine. Ja do skora nisam ni znao šta to vi radite u Beogradu štiteći ljude da ne ostanu bez svog krova nad glavom, dok nisam to i sam doživeo. Dva momka koja su došla sa kombijem da mi nose stvari su mi zakačila na vrata dopis da je izvršitelj Željko Kesić dobio nalog da izvršava naplatu iz moje imovine za direkciju grada Zrenjanina. Ostao sam im 2006. godine dužan 9.000 dinara, za koje ja nisam ni znao da nisam platio, ali veruje da i ne mogu da platim, jer ne radim već šestu godinu i imam ozbiljnih finansijskih problema. U suštini to je moj lični problem i ne treba nikoga da interesuje, ali opet je i bitno reći da posle 25 godina rada u firmi i pet godina i njenom rukovodstvu, da sad ne mogu da opstanem, a hapsili su me pod sumnjom zloupotrebe službenog položaja! Ali dobro, tu cedulja koju sam našao osetio sam

Izdavač:
Učitelj neznalica i njegovi komiteti
Uredništvo:
Vahida Ramujkić, Noa Treister, Vladimir Novaković, Ivan Velisavljević, Ivan Zlatić
Dizajn i prelom:
Matija Medenića

donator:

Švedska
Sverige

partneri:

Imenovati
TO
ratom

Savez za radničko društvo

za samoobrazovanje

Rilten
uciteljneznalica.org *društvena pitanja*

Ne znam koliko se sećaš vremena kada je donet Zakon o izvršenju i obezbeđenju, imao si svoje probleme, pa možda nisi pratio...

Nisam.

Uvođenje privatnih izvršitelja je bilo dosta popularno upravo među radnicima, zato što su očekivali da se ta institucija zapravo osniva da bi njih branila od poslodavaca koji im mesecima duguju zarade, guraju firme u stečaj i sutradan otvaraju nove... Prosto, ljudi kad im kažeš „nenaplativ dug“ pomisle na svoja potraživanja, a ne na svoje dugove, iako bi morali da znaju da odavno više ne žive u sistemu koji štiti slabije, to jest da će svaki novi instrument sile da se okrene protiv slabijih, a ne da ih brani. Jako je teško raditi na organizaciji ljudi kad postoji to neko naivno očekivanje da će se mere koje država donosi završiti u našu korist. Iako smo videli u privatizaciji, dok je konstituisan sistem u kom danas živimo, da šta god da se promeni mi izvučemo deblji kraj, i dalje opstaje to neko poverenje u dobru nameru države, koje verovatno vučemo iz socijalizma. Šta treba da se promeni pa da shvatimo da to nije tako?

U mojoj generaciji, 50% ljudi je uvek bilo za neki otpor, a 50% za liniju manjeg otpora da bi se preživljavalo. Ljudi su puni strahova. Prvo, bilo ih je sramota kad su dobijali otkaze, jedan obrok su jeli i čutali su, stideli su se da kažu da nemaju para. Sada, kad dolaze izvršiocu oni, ljudi i dalje gledaju da se sakriju, da komšije ne vide do čega je doveo sebe i svoju porodicu svojim nekim, misli, neznanjem i neumjećem. A nije to njegovo neznanje, to je jedna banda kriminalaca koja je na vlasti od devedesetih do današnjeg dana. Jer je ogroman kolač je bio bio u ruci, a to je ta društvena imovina, za koju ti naši vladari misle da su trajno opljačkali i stavili tačku na to. Ja sam ubeđen da će se jednog dana pojaviti mladi ljudi koji veruju u pravdu i koji će svoju očevinu koja je oteta kroz

Imenovati TO ratom

tu pljačku društvene imovine naći načina da vrate sebi i svojoj deci. Ali do toga treba preživeti i opstati.

Kako ti preživljavaš? Kako živiš danas?

Radim privatno, ono protiv čega sam se borio, privremeno i povremeno. Jednostavno, ne može drugačije, mora tako ako hoćeš da preživiš. Radim nešto što nikad nisam radio, sa kablovima i električnom strujom, elektrouredajima i slično, neke pomoćne poslove. Radim to svuda osim u Zrenjaninu. U svom gradu ja ne mogu da radim, tamo sam prepoznat kao problematičan čovek. Znači, preživljavam, isto kao i svi ostali građani u Srbiji. Imao sam sad jedno suđenje skoro, pitali su me ono standardno kako se zove otac i majka, adresa, datum rođenja... I pita me sudija gde radim. Kažem: „Nigde!“ Pa od čega živim, pita. Kažem joj: „Od vazduha.“ Oni počeli da se sprdaju sa mnom, ta sudija i veće, gledaju u mene, kao: „Kako možeš živeti od vazduha?“ Eto, živim... Ali snaga čoveka i snaga jedne zajednice je kad padne da ustane ponovo. Onaj ko padne, a ne može da ustane, taj je završio, gotov je. Ponižen je i posramljen i nije više sposoban da opstane i da živi. Ali ja se nikad nisam bojao niti sam se sramotio bilo kojeg poštenog posla. Važno je i da ima onih koji čoveku kad padne pružaju ruku i pomažu da se digne. Da toga nema, onda bi svemu bio kraj i smisao bi bio izgubljen, ali dok takvih ljudi ima, postoji svetlost u tunelu. Mislim da ćemo jednog dana uspeti da se pomerimo sa nulte tačke na kojoj se nalazi danas radnička klasa u Srbiji, ali da bi neki drugi mladi ljudi nastavili borbu i dobili dobre smernice, treba prvo da znaju istoriju šta se desilo, da bi našli način da dostignu pravedniji sistem i da se izbore protiv ovih gramzivih političara koji samo rade za sebe i za svet kapitala koji ih forsira, koji je podržao pljačku društvene imovine i ovaj sistem koji je na njoj nastao. Sada se to nastavlja time što otimaju ljudima ličnu imovinu, više ti ne daju ni da odeš da odrobijaš. Nekada je čovek mogao da ode u zatvor određen broj dana da otplati tako svoj dug, a danas više ni to ne možeš. Ovi izvršiocu iz „Telekoma“ sad su mi popisali auto i sada u svakom momentu ako me policija zaustavi mogu da mi oduzmu auto.

A što se tiče mojih sudova... Koliko je ova vlast bila u pravu kada me je hapsila 2012. godine vidi se po tome što sam ja imao četiri spora koja je protiv mene vodilo Okružno tužilaštvo u Zrenjaninu, na način jedan perfidan u smislu da mi je policija pakovala dokaze na razne načine u vreme dok sam bio u pritvoru. Mada, moram da kažem, ne svi policajci, ima i čestitih policajaca u Zrenjaninu koji nisu želeli da rade prijavštinu. Jedan od načina da montiraju optužbe protiv mene je bio da me nateraju da potpišem ostavku na mesto direktora dok sam bio u pritvoru, jer su rekli da će Jugoremedija stati zbog mene, zato što nema ovlašćeno lice, to jest nema ko da potpisuje za dalje poslovanje firme, a i rekli su dok god budem držao funkciju direktora neće me pustiti iz istražnog zatvora. I na kraju, tih famoznih 600.000 za koje su svi od vrha države do tabloida vikali da sam ukrao, bukvalno je policija dok sam ja bio u pritvoru zauzela fabriku i tražila redom po papirima da nađe da sam ukrao te pare, što nikada nisu našli, jer ne postoji. Od četiri postupka koja su pokrenuli a dva sam oslobođen, druga dva se još uvek vode pa ne mogu da pričam o tome. Istovremeno, stečaj se i dalje vodi u Jugoremediji, i ja tu imam svoja potraživanja kao radnik od Jugoremedije. Do današnjeg dana nisam dobio ni dinara, a država mi traži da plaćam račune koji su sve veći i veći. Ne znam gde ovo vodi. U Americi su posle kraha berze 2008. godine ljudi napuštali svoje kuće jer nisu mogli više da plaćaju dugove, i otišli su na ulice da klošare, da žive u šatorima... Ja ne znam šta ovi naši političari misle, ali ako je to politika koju oni vode neka im je na čast.

• Razgovor vodio Ivan Zlatić

Odgovornost u izveštavanju o krivičnim postupcima

DEO medija u Srbiji vrlo često oblikuje javno mnjenje o osumnjičenim licima tako što neprovereni i nepotpuni informacijama (bez obzira da li se autori teksta ograde od pouzdanosti izetih podataka) ukazuju na to o kakvoj osobi se radi. Tako većina građana koji prate medije, pre ishoda postupka kreira sud o krivici okrivljenih lica. Ne samo što su ovako izvedeni zaključci vrlo često pogrešni, već se opisanom medijskom praksom vrši značajan uticaj na pravičnost suđenja i pre-zumpciju (pretpostavku) nevinosti, što su osnovni postulati krivičnog zakonodavstva. Pored brojnih primera to je slučaj i sa bivšim direktorom Jugoremedije Zdravkom Deurićem.

Prva informacija koja me vezuje za Deurića, pre nego što sam postao njegov branilac, jeste vest koja je objavljena na nacionalnom servisu i u više dnevnih listova nekoliko dana pre samog hapšenja, u kojoj se navodi da mu je od strane NN lica upaljeno vozilo ispred zgrade u kojoj stanuje. Bez obzira što je navedena informacija tačna, samim njenim objavljivanjem bez dodatno prikupljenih podataka nesporno se stvara utisak da se radi o osobi koja je umešana u nelegalne i nemoralne poslove.

Sa druge strane, javnost se vrlo oskudno informiše o epilozima samih postupaka koji ne početku dobiju medijsku pažnju, čime već stvorena slika o određenoj ličnosti u javnom mnjenju ostaje nepromenjena.

Okrivljeni Deurić Zdravko je pravnosnažno oslobođen u dva predmeta koja su se vodila pred Osnovnim sudom u Zrenjaninu zbog sumnje da je izvršio krivično delo utaje poreza. Vrlo bitan podatak u navedenim predmetima jeste činjenica da je sud u konkretnim slučajevima utvrdio da je Deurić poštovao prioritete plaćanja, te da u kritičnom periodu nije imao slobodnih novčanih sredstava za uplatu predmetnih poreza. Na taj način sud je zaključio da Derić nije imao nameru da izvrši krivično delo koje mu se stavljalo na teret.

Protiv Deurića se vodi još dva krivična postupka i to jedan pred Višim sudom u Zrenjaninu zbog krivičnog dela zloupotrebe položaja odgovornog lica i jedan pred Osnovnim sudom u Zrenjaninu zbog istog krivičnog dela.

U predmetu Višeg suda u Zrenjaninu nedavno je održano pripremno ročište na kom je predsednik veća posle višegodišnje istrage, u kojoj su branioci u više navrata ukazivali na nepravilnosti sprovedenih veštačenja, uvažio primedbe odbrane, te je naložio veštacima da se izjasne na navedene primedbe, od čega će u pretežnom delu zavisiti dalji tok postupka.

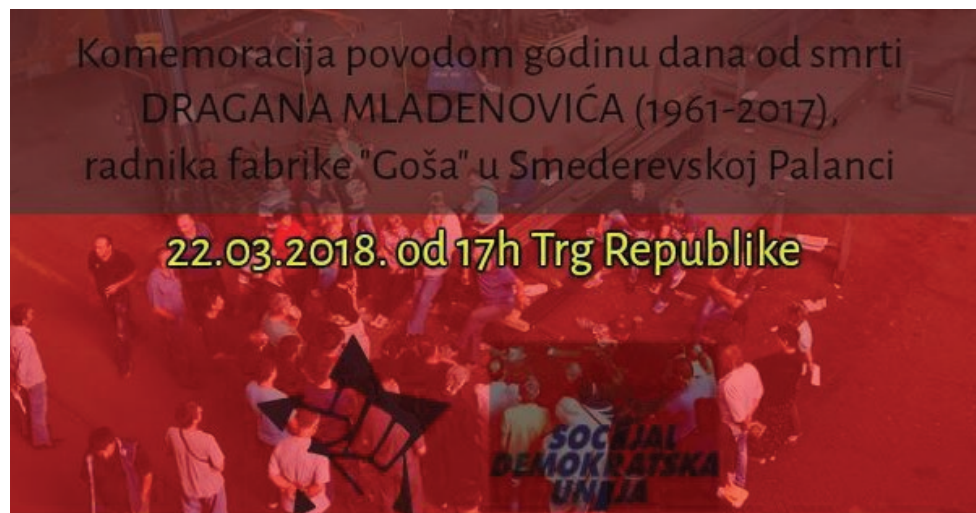
U predmetu Osnovnog suda u Zrenjaninu u kom je Deurić izrečena uslovna osuda, odbrana je uložila žalbu o kojoj će odlučivati Viši sud u Zrenjaninu. U ovom predmetu je prvobitno vodena istraga pred Višim tužilaštvom u Zrenjaninu zbog sumnje da je Deurić sebi pribavio protivpravnu imovinsku korist, da bi potom isti bio prekalifikovan i delegiran Osnovnom javnom tužilaštvu u Zrenjani za lakši oblik istog krivičnog dela zbog sumnje da je svojim radnjama Jugoremediji naneo štetu. Kada se analiziraju dosadašnji epilozii krivičnih postupaka protiv Deurića upravo se može steći suprotan zaključak – da organi gonjenja bez obzira na rezultate dokazivanja pokušavaju da održe optužne akte na snazi do konačnih sudskih odluka, iako su po zakonu ovlašćeni da u konkretnim situacijama odustanu od gonjenja.

Konačno, Deuriću su u postupku pred Višim sudom u Zrenjaninu privremeno oduzeta dva stana koja su stečena pre vremena u kom se tvrdi da je izvršio krivična dela. Prihode od zakupa ovih stanova sada ubira država. Pri tom u pitanju je jedna garsonjera od 19,5 m2 u Zrenjaninu koja je stečena 2000. godine, i jedan stan u Novom Sadu površine 32 m2 koji je Deurić kupio na kredit koji do današnjeg dana otplaćuje.

Svi navedeni podaci koji su manje poznati javnosti ukazuju na opasnu činjenicu da su krivični postupci u Srbiji vrlo često motivisani političkim razlozima, a zloupotrebom medija putem izveštavanja javnosti bez svih relevantnih podataka o ličnosti učinioca i okolnosti samog krivičnog dela značajno se zadire u osnovna ustavna prava, kao što je pravo na pravično suđenje.

• Advokat Mirko Marić, branilac Zdravka Deurića

Komemorativni skup povodom smrti Dragana Mladenovića

U četvrtak, 22. marta, navršava se godinu dana od samoubistva Dragana Mladenovića (1961–2017), radnika u fabrici šinskih vozila „Goša“ u Smederevskoj Palanci. Godinu dana kasnije, odajemo mu poštu javnom komemoracijom u Beogradu, na Trgu republike.

Dragan Mladenović je 22.03.2017. godine, nakon 35 godina rada u nekadašnjem gigantu jugoslovenske privrede, prekinuo sebi život na radnom mestu u istoj toj fabrici, koja je zbog privatizacijske pljačke postala ogledalo eksploatacije radništva u Srbiji i sistemskog nemara vlasti. Mladenović je ovaj svet napustio nepogrešivo i odlučno upirući prstom na svoje dželate – državu, koja ne samo da je sprovela privatizaciju i uništavanje fabrike, nego i dozvolila da radnici „Goše“ godinama budu neisplaćeni, prepušteni sami sebi da se bore za golu egzistenciju. Sve veći broj ljudi u Srbiji preživljava od minimalca i ostaje bez posla. Sve veći broj ljudi je sateran u čošak, te u dubokom siromaštvu podiže ruku na sebe. Ovo nisu privatne tragedije, ovo nisu izdvojeni slučajevi, ovo je problem čitavog društva. Smrt Dragana Mladenovića je politički testament koji nas obavezuje da podignemo glave i pronademo svoje saborce i saborkinje u borbi kojoj je vreme stasalo.

Solidarnost je naša snaga, a samo otvorenim dizanjem glasa i otporom možemo promeniti okolnosti u kojima se nalazimo. Dodite da odamo počast Dragana Mladenovića, jednoj od mnogih žrtava brutalne kapitalističke eksploatacije radnika i radnica.

• Marks21, Socijaldemokratska unija